

**PROGRAM
MEDIACJI RÓWIEŚNICZYCH
REALIZOWANY W SZKOLE
PODSTAWOWEJ
IM. IGNACEGO ŁUKASIEWICZA
W WIETRZNI**

Mediacja rówieśnicza

Mediacja rówieśnicza to przede wszystkim nauka umiejętności samodzielnego rozwiązywania konfliktu. Młodzież dzięki niej uczy się z perspektywy drugiej strony konieczności uznania i zrozumienia sytuacji. Konstrukttywne rozwiązywanie konfliktów stymuluje także rozwój umiejętności społecznych, przygotowujących ucznia do życia w demokratycznym państwie prawa.

Poprzez mediację młody człowiek uczy się własnie granic wolności, sposobu osiągnięcia swojego celu i realizacji swoich potrzeb. Mediacja uczy też brania odpowiedzialności za swoje czyny i decyzje. Uczniowie będący stronami konfliktu mogą decydować o sposobie naprawienia krzywdy, a inicjatywa rozwiązywania konfliktu i odpowiedzialność za realizację uzgodnionego wspólnie rozwiązania spoczywa na rękach stron. Mediator pomaga jedynie uczniom we wspólnej rozmowie, negocjacjach i w wypracowaniu rozwiązania satysfakcjonującego obie strony. Umiejętność konstruktywnego podejścia do konfliktów powinna być stosowana nie tylko w kontaktach młodzieży, ale również na lekcjach, w szerszym życiu szkoły, np. w kontaktach z nauczycielem i personelem pomocniczym. Uczenie rozwiązywania konfliktów bez przemocy powinno rozpocząć się od szkolenia nauczycieli i uczniów.

Zasady stosowane w mediacji

Mediacja jest postępowaniem nieformalnym, a mediator nie jest ani sędzią, ani arbitrem.

Podstawowymi zasadami mediacji są:

Dobrowolność - do mediacji strony przystępują całkowicie dobrowolnie. Nikt nie może ich do tej decyzji przymusić. Całkowita dobrowolność udziału, wyboru kwestii, które strony podejmą się omawiać oraz rozwiązań, które uzgodnią, wpływa na zwiększenie ich odpowiedzialności za proces mediacji oraz na wywiązanie się z podjętych decyzji. Strony dobrowolnie mogą wybrać również osobę mediatora.

Bezstronność mediatora - mediator nie opowiada się po żadnej ze stron, w równy sposób angażuje się w pomoc obu stronom konfliktu. Nie ocenia ani stron, ani ich zachowań. Nie wskazuje też winnego.

Neutralność – mediator nie narzuca żadnych rozwiązań. Akceptuje wszystkie, które strony wypracują i postanowią podjąć decyzję o ich wprowadzeniu w życie.

Samodzielnność w podejmowaniu decyzji - mediator nie podejmuje za strony konfliktu żadnych decyzji, a jedynie zachęca do przejęcia sprawy w swoje ręce.

Poufność - mediacja jest procesem całkowicie poufnym. Cały jej przebieg oraz treść rozmównie zostają nikomu ujawnione.

Zadaniem mediatora jest dbałość o to, aby wszystkie decyzje zostały oparte na zgodzie samych zainteresowanych oraz ich świadomości co do dostępnych możliwości postępowania.

Mediator dba, aby każda ze stron była traktowana z szacunkiem i życzliwością. Mediator poprzez zarządzanie komunikacją, dba o przestrzeganie reguł mediacji, o porządek omawianych zagadnień, tworzy warunki, w których strony będą mogły przyjrzeć się swojej sytuacji i potrzebom, rozważyć możliwe rozwiązania i dokonać ważnych dla siebie wyborów.

Program „Mediacja rówieśnicza w szkole” jest metodą przeciwdziałania agresji i niedostosowaniu społecznemu młodzieży”.

Główne cele mediacji rówieśniczych:

- Promocja rozwiązywania konfliktów i sporów rówieśniczych drogą bez przemocy
- Podniesienie kultury prawnej w szkołach
- Zmniejszenie przemocy fizycznej i psychicznej wśród młodzieży dzięki zdobyciu przez uczniów wiedzy z zakresu sprawiedliwości naprawczej i mediacji oraz umiejętności rozwiązywania sporów bez przemocy a także podstawowej wiedzy i kultury prawnej w społeczeństwie
- Realizacja prawa ucznia do nauki w przyjaznej i bezpiecznej szkole
- Nabycie przez uczniów umiejętności prowadzenia mediacji rówieśniczych
- Zapoznanie nauczycieli z ideą sprawiedliwości naprawczej i możliwością stosowania mediacji w konfliktach uczniów
- W perspektywie - zmniejszenie przestępczości nieletnich poprzez rozwiązywanie sporów we wcześniejszym stadium konfliktu drogą bez przemocy, podniesienie kultury prawnej społeczeństwa

Jakie sprawy możemy rozwiązywać w drodze mediacji rówieśniczych?

- znieważanie rówieśników ze względu na ich wygląd, ubranie, pochodzenie czy zachowanie,
- obrażanie członków rodziny rówieśników,
- wyśmiewanie się z niepełnosprawności,
- formy molestowania seksualnego np. wyśmiewanie wyglądu zewnętrznego i w tym oznak rozwoju płciowego, obraźliwe napisy na tablicy czy ścianach, filmowanie i rozpowszechnianie osób w sytuacjach intymnych (np. w toalecie, szatni itp.),
- kradzieże i chowanie cudzych przedmiotów,
- wyśmiewanie się np. za błędy popełnione na lekcjach, czy mniejsze zdolności
- niszczenie mienia,
- odrzucanie tj. nie dopuszczanie do zabawy w grupie,
- bójki, kłótnie i inne nieporozumienia między rówieśnikami.
- chęć rządzenia innymi, wydawanie poleceń, podporządkowanie sobie innych
- hejtowanie
- przezywanie

- rozpuszczanie plotek

Jak skorzystać z pomocy MEDIATORÓW?

Zgłosić się bezpośrednio do Mediatora Rówieśniczego.

Zgłosić się do Opiekuna Szkolnego Klubu Mediatorów Rówieśniczych.

Zgłosić się do wychowawcy lub innego nauczyciela, który przekaze sprawę Opiekunowi Szkolnego Klubu Mediatorów Rówieśniczych.

Planowane działania:

- Organizacja szkolenia skierowana do nauczycieli zatrudnionych w szkołach wdrażających program „Mediacja rówieśnicza w szkole jako metoda przeciwdziałania agresji i niedostosowaniu społecznemu”,
- Organizacja spotkania, informacyjnego dla rodziców na temat mediacji rówieśniczych,
- Organizacja szkoleń, treningów dla wybranych uczniów – potencjalnych mediatorów, podczas którego nabywają umiejętności prowadzenia mediacji rówieśniczych Trening mediacyjny prowadzą certyfikowani trenerzy, posiadających uprawnienia,
- Ogłoszenie konkursu na projekt LOGO Koła Mediatorów,
- Ogłaszanie konkursów w szkołach partnerskich: literackich oraz plastycznych związanych z tematyką mediacji, sprawiedliwości naprawczej, czy rozwiązywania konfliktów w szkole bez przemocy- klasy I-VIII,
- Zorganizowanie i urządzenie „pomieszczenia pojednawczego” w szkole;
- Rozplakatowanie w szkole informacji o programie „Mediacje Rówieśnicze”;
- Przygotowanie i rozprowadzenie ulotek na temat programu i zasad korzystania z mediacji;
- Stworzenie nazwy i logotypu grupy mediatorów (wybranie propozycji konkursowej)
- Udział w różnych inicjatywach w ramach wolontariatu (w ramach realizowania pomysłów danej grupy),
- Upowszechnienie programu dla uczniów całej szkoły, Z zasadami realizacji programu oraz z możliwością korzystania z pomieszczenia pojednawczego zapoznawana jest cała społeczność uczniowska podczas lekcji wychowawczych,

Opiekunowie mediatorów: Anna Kalisz, Jagoda Michalak

Regulamin Szkolnego Klubu Mediacji Rówieśniczych w Szkole Podstawowej im. Ignacego Łukasiewicza w Wietrznie

§ 1

1. Regulamin określa podstawowe informacje dotyczące:

- a. mediacji
- b. Mediatora Rówieśniczego
- c. Szkolnego Klubu Mediacji Rówieśniczych

2. Postanowienia Regulaminu są stosowane w mediacjach rówieśniczych w sporach pomiędzy uczniami.

3. Regulamin jest dostępny na stronie internetowej Szkoły Podstawowej im. Ignacego Łukasiewicza w Wietrznie oraz u Opiekunów Szkolnego Klubu Mediacji Rówieśniczych.

§ 2

1. Mediacje rówieśnicze prowadzone są na terenie szkoły, w miejscu, które zapewnia swobodną rozmowę oraz możliwość spisania ugody.

2.. Mediację rówieśniczą prowadzi 2 osoby pełniące funkcje Mediatorów Rówieśniczych wybranych przez Opiekuna SKMR spośród uczniów.

3. Mediację prowadzi się na podstawie wniosku (załącznik nr 1 do Regulaminu Szkolnego Klubu Mediacji Rówieśniczych).

4. Do Mediatorów Rówieśniczych mogą się zgłaszać wszyscy uczniowie Szkoły Podstawowej im. Ignacego Łukasiewicza w Wietrznie począwszy od klasy V.

§ 3

1. Opiekunem/Opiekunami Szkolnego Klubu Mediacji Rówieśniczych jest osoba zatrudniona w szkole, która ukończyła szkolenie z zakresu mediacji szkolnych i rówieśniczych.

2. Opiekun koordynuje pracę Mediatorów Rówieśniczych i wspomaga ich na każdym etapie mediacji (przygotowania, prowadzenia oraz dokumentowania), a także w razie potrzeby po jej zakończeniu.

3. Opiekun Mediatorów Rówieśniczych, kwalifikując sprawy uczniów do mediacji rówieśniczej, bierze pod uwagę rodzaj konfliktu i gotowość uczniów do udziału w mediacji, kompetencje Mediatorów Rówieśniczych oraz przepisy prawa.

§ 4

1. Udział w postępowaniu mediacyjnym jest dobrowolny.
2. Na uczestniczenie w mediacji rówieśniczej muszą wyrazić zgodę wszyscy uczniowie pozostający w sporze.
3. Uczniowie oraz Mediator Rówieśniczy powinni ze sobą współpracować.
4. Postępowanie mediacyjne jest poufne.
5. Mediator nie może ujawniać uzyskanych podczas trwania mediacji informacji o faktach dotyczących sporu oraz o stanowisku uczniów – stron konfliktu.
6. Strony przestrzegają poufności postępowania mediacyjnego w czasie jego trwania i po jego zakończeniu.
7. Wybrany Mediator Rówieśniczy powinien być bezstronny oraz neutralny wobec uczniów pozostając w sporze. Jeśli zachodzą wątpliwości co do bezstronności i niezależności mediatora, powinien on powiadomić o tym strony konfliktu oraz Opiekuna Szkolnego Klubu Mediacji Rówieśniczych.
8. Mediacja może być przeprowadzona jedynie w przypadku gdy:
 - a. konflikt dotyczy tylko uczniów,
 - b. uczestnikami mediacji są uczniowie,
 - c. konflikt, którego mediacja dotyczy wydarzył się niedawno i można znaleźć jego rzeczywiste przyczyny.

§ 5

1. Mediatorem Rówieśniczym może być uczeń, który:
 - a. jest uczniem przynajmniej klasy piątej Szkoły Podstawowej im. Ignacego Łukasiewicza w Wietrznie
 - b. chce pełnić rolę Mediatora Rówieśniczego
 - c. potrafi być dyskretny
 - d. cieszy się sympatią i szacunkiem innych uczniów

- e. posiada umiejętności rozwiązywania konfliktu w oparciu o współpracę
 - f. szanuje innych niezależnie od ich poglądów i wartości, jakie wyznają
 - g. jest w stanie poświęcić swój czas na działalność Szkolnego Klubu Mediacji Rówieśniczych
 - h. okaże zgodę rodzica na pełnienie funkcji Mediatora Rówieśniczego (załącznik nr 4) i ukończył szkolenie z zakresu prowadzenia mediacji.
2. Mediatora wybiera Opiekun SKMR spośród Mediatorów Rówieśniczych.
 3. Mediator może odmówić prowadzenia mediacji tylko z ważnych powodów.
 4. W trakcie mediacji strony mogą zgodnie zmienić mediatora bądź powiększyć zespół mediatorów.
 5. Mediacje mogą prowadzić za zgodą stron nie więcej niż dwaj Mediatorzy Rówieśniczy w razie potrzeby przy udziale Opiekuna SKMR.
 6. Jeżeli w trakcie mediacji okaże się, że wybrany Mediator Rówieśniczy przestał być bezstronny lub neutralny, powołuje się nowego mediatora za zgodą stron oraz Opiekuna Szkolnego Klubu Mediacji.

§ 6

W posiedzeniach mediacyjnych mogą brać udział osoby trzecie tylko za zgodą stron postępowania mediacyjnego.

§ 7

1. Po otrzymaniu przez Szkolny Klub Mediacji Rówieśniczych wniosku o przeprowadzenie mediacji, Mediator Rówieśniczy lub Opiekun Szkolnego Klubu Mediacji Rówieśniczych proponuje stronom wstępny termin posiedzenia mediacyjnego.
2. Posiedzenia mediacyjne odbywają się na terenie szkoły.
3. Czas trwania każdego posiedzenia mediacyjnego określa Opiekun Szkolnego Klubu Mediacji.
4. Po zakończeniu postępowania mediacyjnego sporządzony jest protokół (Załącznik nr 2) z przebiegu mediacji.
5. W protokole Mediator Rówieśniczy opisuje miejsce i czas prowadzenia mediacji, podaje imiona i nazwiska stron, imię i nazwisko Mediatora/Mediatorów Rówieśniczych oraz wynik mediacji.
6. Protokół podpisuje Opiekun SKMR. Mediator doręcza stronom kopię protokołu na wniosek stron.

7. Protokół wraz z ugodą (jeśli taka została zawarta) przechowywany jest w dokumentacji Szkolnego Klubu Mediacji Rówieśniczych.

8. Jeżeli strony zawarły ugodę przed Mediatorem Rówieśniczym, załącza się ją w całości do sprawozdania z mediacji. Uгода musi zostać podpisana przez obydwie strony mediacji. Wzór ugody stanowi Załącznik nr 3.

§ 8

1. Postępowanie mediacyjne kończy się w przypadku:

a. podpisania ugody przez uczniów będących w sporze

b. cofnięcia zgody na uczestniczenie w postępowaniu mediacyjnym przez uczniów będących w sporze

c. zauważenia przez Opiekuna Szkolnego Klubu Mediacji Rówieśniczych nieskuteczności postępowania mediacyjnego lub nasilenia konfliktu.

2. Zawarcie porozumienia przez strony konfliktu i realizacja warunków ugody powinny zakończyć spór, przyczyniając się do odbudowania zakłóconych relacji w środowisku szkolnym.

3. W przypadku, gdy strony nie dojdą do ugody, to sprawa zostaje przekazana wychowawcy, który decyduje o dalszym sposobie postępowania w sprawie konfliktu.

§ 9

W nieuregulowanych powyższym regulaminem sprawach decyduje dyrektor szkoły.

Załącznik nr 1

WNIOSEK O ROZPOCZĘCIE PROCESU MEDIACYJNEGO

Ja niżej podpisany/a

.....

uczeń/uczennica kl. Szkoły Podstawowej im. Ignacego Łukasiewicza w Wietrznie

wniosuję o rozpoczęcie procesu mediacyjnego w związku z:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(krótki opis sytuacji, bez podawania szczegółów)

Informuję, że zapoznałem/am się z Regulaminem Szkolnego Klubu Mediacji Rówieśniczych i akceptuję jego postanowienia.

Podpis wnioskodawcy

Podpis mediatora/ów

Podpis Opiekuna SKMR

Wietrzno, dn.

Załącznik nr 2

PROTOKÓŁ Z PROCESU MEDIACYJNEGO nr/.....r.

W dniur. w Szkole Podstawowej im. Ignacego Łukasiewicza w Wietrznie odbyło się posiedzenie mediacyjne, na podstawie wniosku o przeprowadzenie mediacji, który został złożony do Opiekuna Szkolnego Klubu Mediacji Rówieśniczych dnia..... przez.....

Pomiędzy:

.....
.....

Przed:

.....
-- Mediatorami Rówieśniczymi Szkoły Podstawowej im. Ignacego Łukasiewicza w Wietrznie.
Osoby trzecie biorące udział w mediacji:

.....
.....

W wyniku mediacji strony zawarły ugodę*/nie zawarły ugody*

*niepotrzebne skreślić

Podpis Opiekuna SKMR

Załącznik nr 3

UGODA MEDIACYJNA nr/.....r.

Zawarta w dniur. w Szkole Podstawowej im. Ignacego Łukasiewicza
w Wietrznie

Pomiędzy:

.....
.....

Przed:

Mediatorami

Strony zgodnie ustalają:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Strony powyższe warunki ugody uznają jako obowiązujące i nie wnoszą innych zastrzeżeń.

Wietrzno,

Podpisy Stron

Podpis mediatora/ów.....

Podpis Opiekuna SKMR.....

Załącznik nr 4

ZGODA RODZICA NA PEŁNIENIE FUNKCJI MEDIATORA RÓWIEŚNICZEGO

Wyrażam zgodę aby mój syn/córka.....,
uczeń/uczennica klasy Szkoły Podstawowej im. Ignacego Łukasiewicza w
Wietrznie pełnił/-a funkcję Mediatora Rówieśniczego.

Regulamin działania Szkolnego Klubu Mediacji Rówieśniczych dostępny jest na stronie
internetowej szkoły oraz u Opiekunów SKMR.

Wietrzno, dn.

.....

podpis rodzica